

Ερώτηση:

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

**-Υπουργούς Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας
-Οικονομικών**

ΘΕΜΑ: Τεράστιες καθυστερήσεις στην απονομή συντάξεων ασφαλισμένων ιδιωτικού και δημόσιου τομέα και προωθούμενα μέτρα νέων σφαγιαστικών περικοπών τους

Σε αναμονή ενός έως δύομισι παραμένουν πάνω από 300.000 ασφαλισμένοι που κατέθεσαν αιτήσεις για συνταξιοδότηση στα περισσότερα ασφαλιστικά ταμεία της χώρας και στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, εξ αιτίας της εξαιρετικά μεγάλης καθυστέρησης στην απονομή των συντάξεων. Το πρόβλημα αυτό, που αφορά ασφαλιστικά ταμεία αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας αλλά και του Υπουργείου Οικονομικών, οδηγεί τους ασφαλισμένους με αίτημα συνταξιοδότησης σε οικονομικό αδιέξοδο, στη φτώχεια και στην εξαθλίωση.

Οι καθυστερήσεις ως προς το χρόνο έκδοσης των αποφάσεων για συνταξιοδότηση κύριας και επικουρικής στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα πηγαίνει από το κακό στο χειρότερο. Όμως, το ειδικότερο ζήτημα της απονομής συντάξεων των εργαζόμενων δεν αποτελεί κατ'εξάίρεση παθογένεια αλλά είναι μέρος της συνολικής εικόνας κατάρρευσης που παρουσιάζουν τα ασφαλιστικά Ταμεία, εξ αιτίας των νεοφιλελεύθερων μνημονιακών πολιτικών εγκατάλειψης και υποβάθμισης των δομών και παροχών δημόσιας κοινωνικής ασφάλισης.

Συγκεκριμένα, το πρόβλημα της μεγάλης καθυστέρησης κατά την απονομή συντάξεων οξύνθηκε από τις μνημονιακές πολιτικές που παράγουν ανεργία στον ιδιωτικό τομέα και εργασιακή-εφεδρεία στο δημόσιο τομέα που σε συνδυασμό με τις συνεχείς ανατροπές ασφαλιστικών προσδοκιών και τις σφαγιαστικές περικοπές στους μισθούς δημιούργησαν μαζικά κύματα συνταξιοδοτήσεων. Αυτή τη στιγμή αναμένεται να παραιτηθούν 30.000 δημόσιοι υπάλληλοι ως το τέλος της χρονιάς, ενώ παράλληλα είναι γνωστές σε όλους μας οι προβλέψεις για την αύξηση της ανεργίας, που θα πλησιάσει τι 30% μέσα στο 2013.

Ταυτόχρονα, η κυβέρνηση προωθεί στα πλαίσια του νέου πακέτου μνημονιακών μέτρων νέες σφαγιαστικές περικοπές κύριων, επικουρικών συντάξεων και εφ' άπαξ μετατρέποντας τους συνταξιούχους σε πάμφτωχους ζητιάνους.

Την ίδια στιγμή, όλες οι επιμέρους υπηρεσίες απονομής συντάξεων είχαν πάγιο έλλειμμα επαρκούς στελέχωσης και τώρα έχουν αποψιλωθεί ακόμα περισσότερο. Σύμφωνα με την ΠΟΠΟΚΠ, μέχρι 31/12/2010 παραιτήθηκαν από το σύνολο των ασφαλιστικών οργανισμών 3.700 εργαζόμενοι, από τους οποίους 2.300 είναι διοικητικοί και υγειονομικοί. Για την υπηρεσία Συντάξεων του ΓΛΚ οι μειώσεις υπαλλήλων φτάνουν το 30% για τα τελευταία τρία χρόνια.

Υπάρχουν, ασφαλώς, και περιπτώσεις ασφαλιστικών ταμείων (Μετοχικό Ταμείο Στρατού, Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων και του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων) στις οποίες,

ενώ οι υπηρεσίες συντάξεων είναι σε θέση να ανακεφαλαιώσουν και να απονείμουν με σχετική ταχύτητα τα συνταξιοδοτικά αιτήματα, οι καθυστερήσεις λειτουργούν ως de facto στάση πληρωμών λόγω του τεράστιου οικονομικού τους προβλήματος.

Συμπληρωματικά στη γενικευμένη παθογένεια, η μηχανοργάνωση των ασφαλιστικών δεδομένων είναι ελλιπής, δεδομένου ότι τα πριν το 2002 στοιχεία δεν έχουν ενταχθεί σε ενιαίο πληροφοριακό σύστημα, ενώ η διασύνδεση στοιχείων μεταξύ ασφαλιστικών ταμείων είναι ασυντόνιστη και χρονοβόρα.

Ο μέχρι τώρα απολογισμός των διαδοχικών κυβερνήσεων αναδεικνύει τις τραγικές συνέπειες των πολιτικών «εξορθολογισμού» του ασφαλιστικού μας συστήματος. Οι χρόνοι έκδοσης των συντάξεων για τα περισσότερα σχεδόν ταμεία έχουν αυξηθεί, ενώ για κάποια επικουρικά όπως το TEAIT και το TEADY, οι χρόνοι έχουν υπερδιπλασιαστεί.

Στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, κάθε μήνα η λίστα μεγαλώνει επικίνδυνα, με αποτέλεσμα αυτή τη στιγμή να βρίσκονται σωρευμένοι περίπου 65.000 φάκελοι ασφαλισμένων που περιμένουν κύρια σύνταξη, 55.000 για επικουρική, και άλλοι 70.000 φάκελοι με υποθέσεις όπως διαδοχική ασφάλιση, έκδοση αναπηρικών συντάξεων ή θανάτου. Υπολογίζεται ότι συνολικά εκκρεμούν πάνω από 190.000 αιτήματα για απονομή συντάξεων (κύριων και επικουρικών) και πάνω από 53.000 αιτήματα για καταβολή εφάπαξ. Σχεδόν οι μισοί περιμένουν για περισσότερους από 15 μήνες προκειμένου να εκδοθεί η απόφαση συνταξιοδότησης.

Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για ασφαλισμένο μόνο στο ΙΚΑ χορηγεί σύνταξη με καθυστέρηση που φτάνει τους 10 μήνες. Για ασφαλισμένο που υπάρχει αίτημα αναγνώρισης χορηγεί σύνταξη με καθυστέρηση ενός έτους και άνω. Όταν υπάρχει διαδοχική ασφάλιση στο ΙΚΑ η καθυστέρηση υπερβαίνει πλέον τους 24 μήνες.

Ο ΟΑΕΕ χορηγεί σύνταξη, όταν υπάρχει ασφάλιση μόνο στον ΟΑΕΕ, σε 7 έως και 10 μήνες, ενώ όταν υπάρχει διαδοχική ασφάλιση η καθυστέρηση είναι από 12 έως και 15 μήνες.

Στο ΕΤΑΑ, οι χρόνοι απονομής των συντάξεων είναι διαφορετικοί για κάθε τομέα. Η απόφαση συνταξιοδότησης του Ταμείου Νομικών γίνεται σε 3 με 5 μήνες, στο ΤΣΜΕΔΕ σε 10 περίπου μήνες, όταν υπάρχει ασφάλιση στο φορέα, και πάνω από 15 μήνες όταν υπάρχει διαδοχική, ενώ στο ΤΣΑΥ σε 12 μήνες, όταν υπάρχει ασφάλιση στο φορέα, και από 12 έως και 15 μήνες όταν υπάρχει διαδοχική ασφάλιση.

Ο ΟΓΑ χορηγεί σύνταξη, όταν υπάρχει ασφάλιση μόνο στον ΟΓΑ, με καθυστέρηση που φτάνει τον 1 χρόνο ενώ όταν υπάρχει διαδοχική ασφάλιση η καθυστέρηση είναι πάνω από 12 έως και 15 μήνες.

Στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, ενώ η προθεσμία για απονομή σύνταξης σύμφωνα με την ΚΥΑ 2/67911/2004 είναι τρίμηνη, ο πραγματικός χρόνος αναμονής φτάνει το 1 έτος. Αντίστοιχα, τα αιτήματα για αναπροσαρμογή συντάξεων έχουν 15μηνη προθεσμία, η οποία στην πράξη ξεπερνά τη διετία.

Η καθυστέρηση κατά την ανακεφαλαίωση και απονομή σύνταξης στα Επικουρικά Ταμεία είναι ακόμα χειρότερη.

Στο ΕΤΕΑΜ ο χρόνος απονομής είναι από ενάμιση έως και πάνω από 2 χρόνια. Ενώ στο TEAIT ο χρόνος αναμονής όταν υπάρχει ασφάλιση σε ένα Τομέα είναι: για το TEAYΦΕ 18 μήνες ενώ όταν υπάρχει διαδοχική είναι πάνω από 24 μήνες. Δραματική είναι η κατάσταση που επικρατεί για όσους αναμένουν απόφαση συνταξιοδότησης από το TEAYEK το οποίο με το Ν. 3655/08 εντάχθηκε στο

Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Ιδιωτικού Τομέα (ΤΕΑΙΤ), με πλήρη οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια, με αποτέλεσμα μετά την ενοποίηση, οι καθυστερήσεις στην απονομή των συντάξεων που μέχρι τότε εκδίδονταν σε 20-22 μήνες, να φτάνουν σήμερα τα τρία χρόνια !

Οι δημόσιοι υπάλληλοι για να πάρουν σύνταξη από τα επικουρικά τους ταμεία χρειάζονται από 15 μέχρι 18 μήνες, και όταν υπάρχει διαδοχική ασφάλιση μπορεί η καθυστέρηση να φτάσει τα 2,5 χρόνια. Το Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων συγκεκριμένα έχει περιέλθει, εξαιτίας των σοβαρών οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει, σε μόνιμο αδιέξοδο. Οι εκκρεμείς αιτήσεις για καταβολή εφάπαξ βοηθήματος είναι σήμερα 39.000 (όταν πέρυσι την ίδια εποχή ήταν 19.000) και για να ικανοποιηθούν θα χρειαστούν πάνω από 1,7 δισ. ευρώ με τον χρόνο αναμονής να ξεπερνάει τα 3 χρόνια. Το εφάπαξ βοήθημα εχορηγείτο με καθυστέρηση 2 με 3 μήνες και σήμερα που εκκρεμούν πάνω από 45.000 αιτήσεις ο εκτιμώμενος χρόνος θα ανέλθει σε 5 χρόνια, εξαιτίας του ταμειακού προβλήματος στο οποίο έχει οδηγηθεί το Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων.

Στο ΤΕΑΔΥ εκκρεμούν σήμερα 39.000 αιτήσεις για επικουρική σύνταξη, για να πάρει ένας δημόσιος υπάλληλος τη σύνταξή του, θα χρειαστούν πάνω από 2,5 χρόνια, ενώ όταν υπάρχει διαδοχική ασφάλιση η καθυστέρηση θα ξεπεράσει τα 3 χρόνια.

Εξάλλου, με βάση έσωθεν εντολές τα επικουρικά ταμεία των δημοσίων υπαλλήλων εκδίδουν περιορισμένο μόνο αριθμό συντάξεων, εφαρμόζοντας εσωτερική στάση πληρωμών, λόγω των περιορισμένων οικονομικών δυνατοτήτων τους για καταβολή συντάξεων.

Η μέθοδος της υπερωριακής απασχόλησης δεν απέδιδε τα προσδοκώμενα αποτελέσματα εδώ και μία δεκαετία πριν, περίοδο κατά την οποία και οι αιτήσεις ήταν λιγότερες και το προσωπικό περισσότερο. Στην παρούσα συγκυρία, παρότι η επιλογή αυτή αυξάνει τον καλυπτόμενο όγκο εργασίας δεν είναι επ' ουδενί ικανή να καλύψει τα κενά της δημόσιας διοίκησης που έχει δημιουργήσει η εφαρμογή του Μνημονίου, αφού αποχώρησε από το ΙΚΑ ένας μεγάλος αριθμός έμπειρων στελεχών από φόβο για την επιδείνωση των όρων συνταξιοδότησης τους.

Η Υπηρεσία του ΓΛΚ προβαίνει σε μετακινήσεις υπαλλήλων από άλλες οργανικές μονάδες του Γ.Λ.Κ. προς τις Υπηρεσίες Συντάξεων. Αλλά αυτή η αντιμετώπιση είναι απρόσφορη γιατί και οι άλλες υπηρεσίες έχουν προβλήματα υποστελέχωσης αλλά κυρίως επειδή η υπηρεσία έχει υποστεί δραστική μείωση προσωπικού την τελευταία τριετία. Ιδιαίτερα μετά την εφαρμογή του Ν. 4024/2011, που είχε ως συνέπεια, αφενός την άμεση συνταξιοδότηση μεγάλου αριθμού υπαλλήλων και αφετέρου τη θέση σε καθεστώς προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας μέρους των υπηρετούντων υπαλλήλων. Η μερική μόνο αντικατάσταση των αποχωρησάντων υπαλλήλων λόγω του γενικότερου μέτρου του περιορισμού των προσλήψεων στο δημόσιο τομέα, έχει ως συνέπεια την αδυναμία τους να ανταποκριθούν στον ολοένα αυξανόμενο φόρτο εργασίας.

Επιπρόσθετα, η « εύκολη λύση » που φιλοδοξούσε να δώσει το αρ. 38 του Ν.3996/2011 με τη γενίκευση των προσωρινών συντάξεων έδειξε άμεσα ότι ήταν ατελέσφορη και προσχηματική. Η διαδικασία απονομής προσωρινής σύνταξης δεν μπορεί να βοηθήσει, καθώς η εμπλοκή παραμένει και εστιάζεται στην ανακεφαλαίωση των ενσήμων. Τα κέντρα ανακεφαλαίωσης υπολειτουργούν, αφού η στελέχωσή τους σε προσωπικό είναι μηδαμινή. Η φυγή υπαλλήλων του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ προς συνταξιοδότηση θεωρείται πλέον μαζική και το ήδη διογκωμένο πρόβλημα θα μεγεθύνεται περισσότερο.

Εκτός από το γεγονός ότι κατά κανόνα η 45ήμερη και η 75ήμερη προθεσμία που ορίζει το αρ. 38 του Ν.3996/2011 δεν τηρούνται, η προσωρινή σύνταξη επί της ουσίας επιβάρυνε το χρόνο της απονομής οριστικών συντάξεων, λόγω της μετακίνησης προσωπικού που είχε αρμοδιότητα για την οριστική για το σκοπό των προσωρινών συντάξεων. Παράλληλα, η πρόβλεψη για την προσωρινή σύνταξη δεν εφαρμόζεται από το ΓΛΚ , ενώ δεν λαμβάνεται με αυτήν το ΕΚΑΣ.

Μείζον ζήτημα, επίσης, προκύπτει με τον απαράδεκτο τρόπο υπολογισμού της απονομής της προσωρινής σύνταξης για τους ασφαλισμένους που λόγω της μαζικής ανεργίας είχαν περιέλθει σε καθεστώς μερικής απασχόλησης κατά το τελευταίο ασφαλιστικό έτος, με συνέπεια την καταβολή όχι του 70% βασικού μισθού αλλά του ευτελούς ποσοστού του 30% επί του μισθού της μερικής απασχόλησης, πράγμα που αντικειμενικά κάνει αδύνατη την διαβίωση για πάνω από 10.000 ασφαλισμένους.

Επειδή, η εικόνα που αντιμετωπίζουν οι συνταξιούχοι και οι εργαζόμενοι δεν τιμά ούτε τους υπαλλήλους ούτε τους ασφαλισμένους που αναμένουν τη σύνταξη για την οποία εργάστηκαν επί δεκαετίες,

Επειδή η αύξηση της αποδοτικότητας και οι υπερωρίες των υπαλλήλων έχουν όρια και οι υπέρμετρες προσπάθειες του υπάρχοντος προσωπικού δε μπορούν επ' ουδενί να αντικαταστήσουν τη σοβαρή υποστελέχωση των υπηρεσιών,

Επειδή, οι μεγάλες ελλείψεις σε προσωπικό στο Τμήμα Απονομής Συντάξεων του ΙΚΑ διογκώνονται και οι υποτυπώδεις υπηρεσίες μηχανοργάνωσης βραδυπορούν,

Επειδή, δεν είναι εφικτό να λυθεί το πρόβλημα της υποστελέχωσης με μεταθέσεις και αποσπάσεις, όταν οι ελλείψεις στην εξυπηρέτηση του κοινού αλλά και στον έλεγχο των εισφορών είναι εξίσου μεγάλες, ενώ η μεταφορά υπαλλήλων από ένα τμήμα σε άλλο δε λύνει τα προβλήματα αλλά επιμερίζει την εμφάνιση των τραγικών ελλείψεων προσωπικού,

Επειδή, η χρόνια υποστελέχωση των υπηρεσιών απονομής συντάξεων στα ασφαλιστικά ταμεία και το ΓΛΚ συνεργεί καταλυτικά με την εμβالωματική και υποκριτική εν τέλει στάση της ηγεσίας των αρμόδιων Υπουργών,

Επειδή, με την επιτάχυνση της διαδικασίας προσωρινής σύνταξης η κυβέρνηση έχει καταφέρει να αυξήσει τη διάρκεια της καθυστέρησης της οριστικής απονομής συντάξεων,

Επειδή, το κύμα συνταξιοδοτήσεων που έχουν προκαλέσει οι συνεχείς μειώσεις μισθών, η αυξανόμενη ανεργία αλλά και οι συνεχείς ανατροπές των συνταξιοδοτικών προσδοκιών βρήκε τις αρμόδιες αρχές των επιμέρους ασφαλιστικών ταμείων πλήρως απροετοίμαστες και σε επίπεδο μηχανοργάνωσης και σε επίπεδο στελέχωσης.

Επειδή, λόγω της πρωτοφανούς αντιασφαλιστικής πολιτικής που ακολουθείται, το κύμα συνταξιοδότησης θα συνεχιστεί αμείωτο σε όλους τους ασφαλισμένους και μεταξύ άλλων στους εργαζόμενους στα ασφαλιστικά ταμεία,

Επειδή, οι επιλογές μη καταπολέμησης της εισφοροδιαφυγής σε συνδυασμό με τις αποφάσεις για μείωση των εργοδοτικών εισφορών υποβαθμίζουν τη διοικητική αποτελεσματικότητα και την οικονομική βιωσιμότητα των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης,

Επειδή, λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι αναμένεται ακόμα ένα κύμα μαζικής φυγής, η κυβέρνηση παρουσιάζεται εξαιρετικά αδρανής και παντελώς αδιάφορη για χιλιάδες συμπολίτες μας που δεν έχουν κανένα άλλο μέσο διαβίωσης,

Επειδή, παρά τις βαρύγδουπες εξαγγελίες και τα μέτρα που παλαιότερα πάρθηκαν για απονομή συντάξεων σε ένα μήνα ή μία μέρα, οι διαδοχικοί Υπουργοί Εργασίας και Οικονομικών παραμένουν απρόθυμοι να δώσουν άμεση και ικανοποιητική λύση στο αδιέξοδο.

Ερωτώνται οι κκ. Υπουργοί:

1. Σε ποιες ενέργειες θα προβούν τα Υπουργεία στα οποία προΐσταστε για να δοθεί λύση στην απαράδεκτη καθυστέρηση της απονομής κύριων, επικουρικών συντάξεων και εφ'άπαξ;
2. Γιατί επιμένετε να προωθήσετε νέες σφαγιαστικές και απάνθρωπες μειώσεις κύριων, επικουρικών συντάξεων και εφ'άπαξ οδηγώντας σε φτωχοποίηση και οικονομική εξαθλίωση τους συνταξιούχους;
3. Υπάρχει συγκεκριμένος και ρεαλιστικός σχεδιασμός για άμεση ψηφιοποίηση της ασφαλιστικής ιστορίας των ασφαλισμένων πριν το 2002;
4. Υπάρχει πρόβλεψη να δοθεί προτεραιότητα κατά την ψηφιοποίηση σε στοχευμένες ομάδες που αναμένεται να αποτελέσουν τα επόμενα κύματα μαζικής φυγής εργαζομένων;
5. Έχει υπολογιστεί το κόστος που προκύπτει αν ικανοποιηθούν άμεσα οι εκκρεμείς αιτήσεις;
6. Έχουν προβλεφθεί οι πόροι για την κάλυψη του προβλεπόμενου κόστους για να μην βρεθούν προ δυσάρεστης εκπλήξεως συνταξιούχοι και ασφαλιστικά ταμεία;
7. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η αναβάθμιση και η συμπλήρωση του λογισμικού των συντάξεων ΟΠΣ ώστε να εκδίδονται αποφάσεις διαδοχικής ασφάλισης και Διεθνών Σχέσεων χωρίς να αναμένουν για υπερβολικό χρονικό διάστημα οι συνταξιούχοι;
8. Θα στελεχωθούν επιτέλους επαρκώς και με διαφάνεια τα τμήματα ανακεφαλαίωσης απονομής και πληρωμής συντάξεων με ειδικά επιμορφωμένους υπαλλήλους ;
9. Θα διατηρηθεί η απαράδεκτη πολιτική περιορισμού των προσλήψεων (κανόνας 1 πρόσληψης για κάθε 5 συνταξιοδοτήσεις) για το ΓΛΚ και τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης ;
10. Ποιά είναι η σχεδιαζόμενη λύση για τα Ταμεία που έχουν εκ των πραγμάτων κηρύξει παύση πληρωμών ;
11. Θα βρεθεί λύση με το οικονομικό πρόβλημα του Μετοχικού Ταμείου Στρατού, του Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Υπαλλήλων και του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων, ώστε να πάρουν οι ασφαλισμένοι στο ακέραιο και έγκαιρα τις παροχές που δικαιούνται ;
12. Σε ποιές ενέργειες θα προβείτε για την επαρκή στελέχωση και μηχανοργάνωση του ΤΕΛΔΥ και σε ποιο συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο ;
13. Σε ποιές ενέργειες θα προβείτε για να δοθεί λύση στην απαράδεκτη καθυστέρηση της απονομής συντάξεων στο ΤΕΑΥΕΚ ;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Καραγιαννίδης Χρήστος

Μάρκας Κώστας

Μπόλαρη Μαρία

Στάθας Γιάννης

Στρατούλης Δημήτρης

Χαραλαμπίδου Δέσποινα